

## РЕГЛАМЕНТ (ЕИО) № 696/93 НА СЪВЕТА

от 15 март 1993 година

**относно статистическите отчетни единици за наблюдението и анализа на  
производствената система в Общността**

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската икономическа общност, и по-специално член 100а от него,

като взе предвид предложението на Комисията<sup>1</sup>,

в сътрудничество с Европейския парламент<sup>2</sup>

като взе предвид становището на Икономическия и социален комитет<sup>3</sup>,

като взе предвид, че функционирането на вътрешния пазар изисква статистически стандарти, приложими при идентификация на отчетните единици и събирането, предаването и публикуването на национална статистика и статистика на Общността, за да се изготви надеждна и сравнима информация, която да е налична за предприятията, финансовите институции, правителства и всички други участници във вътрешния пазар;

като има предвид, че на предприятията ще е необходима статистическа информация относно производствената система, за да оценяват своята конкурентноспособност, а също така ще бъде полезна за институциите на Общността за предпазване от нарушения на конкуренцията;

като има предвид, че в съответствие с принципа на субсидиарността, разработването на общи статистически норми, които позволяват изготвянето на хармонизирани данни, е процес, който може да се осъществи успешно само на ниво на Общността и като има предвид, че тези норми трябва да се прилагат във всяка държава-членка според пълномощията на органите и институциите, отговорни за събирането на официална статистика;

като има предвид, че само при положение, че държавите-членки използват общи определения за статистическите отчетни единици, ще бъде възможно да се предоставя обобщена статистическа информация със сигурност, бързина, гъвкавост и степен на детайлност, необходими за управлението на вътрешния пазар;

като има предвид, че трябва да се изготвят правни разпоредби за държавите-членки, за да могат да изпълнят специфичните изисквания, да запазват или

---

<sup>1</sup> ОВ С 267, 16. 10. 1992 г., стр. 3

<sup>2</sup> ОВ С 337, 21. 12. 1992 г. и Решение от 10 февруари 1993 г. (все още не публикувано в *Официален вестник*).

<sup>3</sup> ОВ С 19, 25. 1. 1993 г., стр. 60.

въвеждат други статистически отчетни единици в своите национални номенклатури за наблюдението и анализа на производствената система;

като има предвид, че изборът на статистическите отчетни единици, които да бъдат използвани в отделни справки или анализи ще бъде определен в специфични текстове;

като има предвид, че използването на статистическата класификация на икономическите дейности в Европейските общности, наричана по-долу НДЕО Изм. 1, установена с Регламент (ЕИО) № 3037/90<sup>4</sup> и прилагането на Европейската система за обобщени икономически отчети (ЕСО), изискват стандартни определения на статистическите отчетни единици за регистрирания, изследвания и представянето и анализа на статистиките;

като има предвид, че Комитетът, учреден с Регламент (ЕИО) № 3037/90 е компетентен за „разработване на указания за класифициране на статистическите отчетни единици в съответствие с НДЕО Изм. 1”, но единиците трябва да бъдат определени другаде;

като има предвид, че е жизнено важно, статистическите отчетни единици, класифицирани в съответствие с НДЕО Изм. 1 да бъдат определени по един и същ начин във всички държави-членки, за да се осигури сравнимост между съответните национални статистики и тези на Общността;

като има предвид, че е желателно да се ограничи броят на статистическите отчетни единици, използвани за производствената система;

като има предвид, че международната сравнимост на икономическата статистика изисква държавите-членки и институциите на Общността да използват статистически отчетни единици, които са пряко свързани с описанията, дадени във въведението на Международния стандарт за промишлена класификация на Обединените нации (ИСИК Изм. 3) и в Системата за национални отчетни документи на Обединените нации;

като има предвид, че производствената система се състои от всички икономически единици, участващи в производството и че всички икономически и финансови операции се осъществяват от тези единици;

като има предвид, че въвеждането на точното прилагане на тези единици изцяло в Общността изисква преходен период,

**ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:**

#### *Член 1*

Списък на статистическите отчетни единици (наричани по-долу „статистически отчетни единици на производствената система”), както е установен в приложението към настоящия регламент, заедно с използваните критерии,

---

<sup>4</sup> ОВ L 293, 24. 10. 1990 г., стр. 1

определенията на единиците и обяснителните бележки се създава с настоящия член.

## *Член 2*

Определенията на статистическите отчетни единици на производствената система се използват от държавите-членки и Комисията за идентифициране на единиците с оглед на събиране, предоставяне, публикуване и анализиране на статистическите данни относно производствената система, по-специално тези, свързани с НДЕО Изм. 1.

## *Член 3*

За целите, предвидени в член 2, от 1 януари 1994 г. държавите-членки използват определенията, дадени в член 1 за статистика, свързана с дейности след тази дата.

## *Член 4*

1. През време на преходния период, който започва от 1 януари 1994 г. и завършва на 31 декември 1995 г., държава-членка може да използва за статистика, свързана с този период, статистически отчетни единици на производствената система, различни от тези, установени в член 1. В тези случаи статистическите данни, които трябва да бъдат изпратени на Комисията през време на преходния период, биват приспособени и предоставени за съгласуване, колкото е възможно по-близо до приложението.
2. Комисията може, при изключителни обстоятелства, по искане на държава-членка и при съответно привеждане на технически или практически причини, да удължи преходния период до 31 декември 1997 г., но не по-късно от тази дата.

## *Член 5*

След края на преходния период, посочен в член 4, Комисията може съгласно процедурата, установена в член 6, да разреши на държава-членка да използва други статистически отчетни единици на производствената система.

## *Член 6*

Мерките за изпълнението на този регламент, включително тези за адаптиране към икономическото и техническо развитие, отнасящи се по-специално до статистическите отчетни единици на производствената система, използваните критерии и определения, определени в приложението се установяват в съответствие с процедурата, предвидена в член 7.

## Член 7

1. Представителят на Комисията предоставя на Статистическия програмен комитет, учреден с Решение 89/382/ЕИО, Евратом<sup>5</sup> проект на мерките, които трябва да бъдат приети. Комитетът дава становището си като проект в рамките на определен срок, който председателят може да установи, съгласно спешността на въпроса. Становището трябва да бъде дадено с мнозинството, установено в член 148, параграф 2 от Договора, в случай на решения, които Съветът трябва да приеме по предложение на Комисията. Гласовете на представителите на държавите-членки в рамките на Комитета се претеглят по начина установен в този член. Председателят няма право на глас.
2. Комисията приема мерки, които се прилагат незабавно. Все пак, ако тези мерки не са в съответствие със становището на Комитета, Комисията уведомява незабавно Съвета за това. В този случай, Комисията трябва да отложи прилагането на мерките, които е приела, за период от три месеца от датата на уведомлението.
3. Съветът, с квалифицирано мнозинство, може да вземе различно решение в рамките на определен срок, съгласно параграф 2

## Член 8

Статистическите отчетни единици на производствената система, предвидена в акт на Общността, уреждащ статистиката на Общността, трябва да бъдат приведени в съответствие с понятията и терминологията на този регламент.

## Член 9

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейските общности*.

Настоящият регламент и задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел, на 15 март 1993 година

*За Съвета*

*Председател*

M. JELVED

---

<sup>5</sup> ОВ L 181, 28. 6. 1989 г., стр. 47.

## ПРИЛОЖЕНИЕ

### СТАТИСТИЧЕСКИ ОТЧЕТНИ ЕДИНИЦИ НА ПРОИЗВОДСТВЕНАТА СИСТЕМА В ОБЩНОСТТА

#### РАЗДЕЛ I

##### Списък на единиците

Списъкът на статистическите отчетни единици на производствената система е както следва:

- А. Предприятие;
- Б. Институционална единица;
- В. Група от предприятия;
- Г. Отраслова единица (ОЕ);
- Д. Единица за еднородна продукция (ЕЕП);
- Е. Местна единица;
- Ж. Местна отраслова единица (местна ОЕ);
- З. Местна единица за еднородна продукция (местна ЕЕП).

#### РАЗДЕЛ II

##### Използвани критерии

Статистическите отчетни единици в настоящия регламент са определени въз основа на три критерия. Относителната важност на тези критерии зависи от вида на съответната единица.

##### А. Законови, счетоводни или организационни критерии

1. За да се определят единиците, които са известни и идентифицирани в икономиката, трябва да се прилагат правни или институционални критерии. В някои случаи правно обособените единици трябва да бъдат групирани заедно, когато те не са достатъчно автономни в техните структури. За да се определят някои видове единици трябва да бъдат приложени също и счетоводни или финансови критерии.
2. Учредяването на предприятието става на основата на юридическите единици, които осъществяват цялостно или частично една производствена дейност.

3. Юридическите единици включват:

- юридически лица, чието съществуване е законно признато, независимо от физическите лица или институциите, които могат да ги притежават или да бъдат техни членове,
  - физически лица, които са ангажирани в икономическа дейност в лично качество.
4. Юридическата единица винаги се формира или от само себе си, или понякога в обединение с други юридически единици, като правната основа за статистически отчетна единица се нарича „предприятие”.

Б. Географски критерии

1. Една единица може да бъде географски идентифицирана. Направена е разлика между местни, районни, национални области, области на Общността и световни области.
2. Местно ниво тук означава, територията съответстваща на “най-малката административна област: „commune/gemeente” в Белгия; „kommune” в Дания; „Gemeinde” в Германия; „demos” или „koinotis” в Гърция; „municipio” в Испания; „commune” във Франция; „DED/ward” в Ирландия; „comune” в Италия; „commune” в Люксембург; „gemeente” в Нидерландия; „concelho” в Португалия и „ward” в Обединеното кралство.
3. Районните нива са определени от номенклатурата на териториалните единици за статистиката (НТЕС), която разграничава три нива (I, II, III).
4. Наблюдението и аналитичните единици са определени по начин, който позволява първо данните да бъдат установени за всяка държава-членка и тези данни да бъдат обобщени, за да дадат илюстрация за Общността като цяло или за по-големите области.
5. Правилата относно географските критерии трябва да бъдат в последователност, позволяваща обединяване и избягване на двойно отчитане и пропуски.

В. Критерии по дейност

1. Производствена икономическа дейност – наричана по-долу „дейност” – може да се каже, че се осъществява, когато ресурси като оборудване, работна сила, производствена техника, информационни мрежи или продукти са съчетани и водят до създаване на специфични стоки или извършване на услуги. Една дейност се характеризира от вложените продукти (стоки или услуги), производствен процес и произведени продукти.

2. Дейностите се определят чрез отнасяне да специфично ниво на НДЕО Изм.

3. Ако една единица осъществява повече от една дейност, всички дейности, които не са спомагателни дейности, се класифицират в съответствие с чистата добавена стойност на костуема цена, която те допринасят. Направена е разлика между основна дейност и второстепенни дейности.
4. Ако няма налични показатели за добавена стойност, трябва да бъдат използвани други критерии, като например следните: заетост, ведомост, оборот и активи, с оглед получаването на най-близко уеднаквяване на класификацията, която трябва да се получи на основата на добавената стойност.
5. Единиците са класифицирани от гледна точка на техните дейности. Ако една дейност допринася с над 50% от добавената стойност, това определя класификацията на единицата. Във всички други случаи, трябва да бъдат съблюдавани правилата за класификация. Класификацията се осъществява на етапи от най-високото ниво на (статистическо) натрупване, което е разделът (една буква) до позиция (четири цифри) през глава (две цифри) и група (три цифри). Класификацията на всяко ниво трябва да бъде съвместима с предишното ниво. Статистическият програмен комитет, съгласно член 7 от Регламент (ЕИО) № 3037/90 е компетентен в тази област.
6. Основните и второстепенни дейности се поддържат от спомагателни дейности, като например: администрация, отчетна дейност, разработване на данни, контролен процес, покупки, продажби и маркетинг, складово стопанство, ремонти, транспорт и възстановяване.

Тези спомагателни дейности в рамките на икономическата единица са осъществяват, за да позволят или спомогнат производството на стоки и извършване на услуги от тази единица за трети страни. Продуктите от спомагателните дейности сами по себе си не се доставят на трети страни.

7. Понятието за спомагателни дейности е развито в раздел IV Б.

### РАЗДЕЛ III

Определения на икономически единици и обяснителни бележки за всяка единица.

#### А. Предприятие

Предприятието е най-малкото обединение на юридически лица, което е организационна единица, произвеждаща стоки или извършваща услуги, което се ползва от едно определено ниво на автономност при вземане на решение, особено за разпределението на текущите му ресурси. Едно предприятие осъществява една или повече дейности на едно или няколко места. Предприятие може да бъде едно единствено юридическа лице.

Обяснителна бележка

Предприятието, така определено, е икономически субект, който следователно може при определени обстоятелства да съответства на обединение от няколко юридически лица. Някои юридически лица фактически осъществяват дейности изключително за други юридически лица и тяхното съществуване може да се обясни само с административни причини (като данъчни причини например), без те да са от някакво икономическо значение. Голяма част от юридическите лица без работен персонал също принадлежат към тази категория. В много случаи дейностите на тези юридически лица трябва да бъдат разглеждани като спомагателни дейности на висшестоящата организация, която обслужват, на която те принадлежат и към която те трябва да бъдат прикрепени за образуване на предприятие, което е предмет на икономически анализ.

#### Б. Институционална единица

Институционална единица е основен самоуправляващ се икономически център, характеризиращ се с единност в подходите и самостоятелност при вземане на управленски решения, при изпълнение на основната си функция. Една организация се разглежда като институционална единица, ако тя има самостоятелност при вземане на управленски решения по отношение на нейната основна дейност и поддържа пълна счетоводна отчетност.

- за да се каже, че една организация има самостоятелност при вземане на решения по отношение на основната си дейност, тя трябва да е отговорна и подотчетна за решенията и действията, които предприема.
- за да се каже, че една организация поддържа пълна счетоводна отчетност, тя трябва да води счетоводни отчети относно всички нейни икономически и финансови сделки, осъществени за отчетния период, а така също и баланс на активите и пасивите.

#### Обяснителна бележка

1. В сектора на корпоративните предприятия, предприятието съответства на институционалната единица, използвана в ЕСО. Подобни институционални единици съществуват също в секторите на основните държавни и частни институции с нестопанска цел.

Институционалната единица в битовия сектор обхваща всички дейности на битовото стопанство, докато терминът „предприятие” е предназначен изключително за техните производствени дейности.

2. Прилагането на тези правила води до следните разрешения за организации, които не притежават напълно двете характеристики на институционална единица.
  - а) Домакинствата винаги имат самостоятелност за управленско решение и следователно трябва да бъдат отнесени към институционалните единици, дори и когато не поддържат пълна счетоводна отчетност.



б) Субекти, които не поддържат пълна счетоводна отчетност, са обединени с институционалните единици, в чиито баланси са включени техните частични отчети.

в) Субекти, които въпреки че водят пълна счетоводна отчетност, но нямат самостоятелност за взимане на управленски решения при изпълнение на тяхната основна дейност, са обединени с организациите, които упражняват контрол над тях.

г) Субекти, които отговарят на определението за институционална единица, са третираны като такава, дори и когато те не публикуват своите баланси.

д) Субекти, съставляващи част от група предприятия и водещи пълна счетоводна отчетност, се считат за институционални единици, дори и когато те се предоставили, фактически, ако не юридически, част от тяхната самостоятелност за взимане на управленски решения, в полза на висшестоящата организация (холдингово дружество), отговорна за основното управление на обединението. Холдинговото дружество само по себе си се счита за институционална единица, отделно от единиците, които контролира.

3. За институционални единици се считат следните:

- единици, които водят пълна счетоводна отчетност и имат самостоятелност за взимане на управленски решения:

- а) частни и държавни дружества, публични корпорации;

- б) кооперации или сдружения, признати за независими юридически лица;

- в) публични предприятия, които въз основа на специално законодателство са признати за независими юридически лица;

- г) институции с нестопанска цел, признати за независими юридически лица;

- д) учреждения към органите на държавно управление.

- единици, които поддържат пълна счетоводна отчетност, и които по споразумение се считат за самостоятелни при взимане на управленски решения;

- е) квазикорпоративни предприятия: еднолични предприятия, сдружения и публични предприятия, различни от тези, предвидени в букви а), б) и в), доколкото техните икономически и финансови дейности могат да бъдат отделени от тези на техните собственици и имат сходство с корпоративните предприятия;

- единици, които не е необходимо да водят пълна счетоводна отчетност, но които по споразумение се считат за самостоятелни да взимат управленско решение:

ж) домакинства.

## В. Група от предприятия

Група от предприятия е сдружение на предприятия, обвързани заедно от юридически и/или финансови връзки. Групата от предприятия може да има повече от един център за взимане на решения, особено във връзка с политиката на производството, продажбите и печалбите. Тя може да централизира някои насоки на финансовото управление и данъчното облагане. Тя представлява икономически субект, който е оправомощен да прави избор, особено по отношение на поделенията, от които се състои.

### Обяснителни бележки

1. За някои наблюдения и анализи, понякога е полезно и необходимо да се проучат връзките между някои предприятия и да се групират заедно, тези които имат неоспорими задължения едно към друго.

Известен брой експериментални изследвания са в процес на изпълнение, без още да са завършени, относно понятието за група от предприятия. То е определено тук, като се започне от понятието за счетоводна група, както е дадено в Седмата директива 83/349/ЕИО на Съвета (ОВ № 193, 18.7. 1983 г., стр. 1). Тази директива влезе в сила за първи път за обобщените баланси за финансовата година, която започна през 1990 година. Директива 90/605/ЕИО (ОВ № L 317, 16.11.1990 г., стр. 60) разшири приложното поле на Седмата директива.

2. По смисъла на Седмата директива се приема, че съществува група, когато 20% от капитала или от правата на глас се държат и контролират от друго предприятие. Трябва да се вземат под внимание разпоредбите относно контрола на правомощието да се назначават директори. Една от целите, които се постигат с финансовия (мажоритарен) контрол е да се отчете къде реално е контролът.

3. Определението, така както е прието, не е удачно за статистически анализ, защото „счетоводни групи” не представляват взаимно изключени допълнителни групи от предприятия. Статистическата отчетна единица, позната като „група от предприятия” основана на понятието „счетоводна група”, трябва да бъде определена чрез прилагане на следните изменения:

- да се имат предвид счетоводни групи на най-високо ниво на консолидация (водеща група),
- включва в група от предприятия, тези, чиито баланси са изцяло обединени с тези на консолидираното дружество,
- прибавя мажоритарно контролирани предприятия, чиито счетоводни баланси не са включени в общото обединяване чрез прилагане на един от критериите, одобрени от Седмата директива, т.е. разлика във вида на дейност или малък относителен обем,

- приспада времеви връзки за по-малко от една година.
- 4. Група от предприятия е сбор от предприятия, контролирани от ръководен субект. Ръководният субект е юридическо лице-майка, което не се контролира пряко или непряко от никое друго юридическо лице. Предприятията филиали на дъщерно дружество се счита, че са дъщерни дружества на предприятието-майка. Все пак, има някои форми на коопериране или на взаимоспомагателни дружества, където предприятието-майка се притежава от юридическите лица в групата.
- 5. Групите от предприятия често са обвързани взаимно чрез разнообразни видове връзки, като например право на собственост, контролиране на интересите и управлението. Тези субекти често са свързани с единици от същата фамилия от няколко различни поколения. Групата от предприятия често съответства на конгломерат, взаимнообвързан чрез мрежа от сложни взаимоотношения, и често обхващат твърде широка сфера на дейности. Могат да бъдат идентифицирани подгрупи в рамките на групите от предприятия.
- 6. Полезно е да се познават всички (по-важни и по-маловажни) връзки между ръководния субект и контролираното предприятие чрез мрежа от филиали и подфилиали. Това позволява да бъде очертана цялостната организация на групата от предприятия.
- 7. С оглед на последиците от различни счетоводни директиви, винаги трябва да се направи опит да се разграничават основните единици в групата, които принадлежат към нефинансово предприятие, и тези които трябва да бъдат класифицирани като финансови институции. В случая с последните, трябва да бъде очертана разликата между организациите, които са кредитни институции и тези, които са застрахователни предприятия. Някои групи от предприятия обхващат целия свят, но е необходимо да бъдат анализирани за икономическата област на Общността и за тази на всяка държава-членка.
- 8. Групата от предприятия е особено полезна единица за финансов анализ и за изучаване стратегията/ите на дружеството, но тя е твърде променлива по характер и неустойчива, за да бъде приета като основна единица за наблюдение и анализ и затова такава единица остава предприятието. То се използва за събиране и представяне на съответната информация.

#### Г. Отраслова единица (ОЕ)

Отрасловата единица обхваща всички части на едно предприятие, подпомагащи изпълнението на дейност на класификационно ниво (четири цифри) от НДЕО Изм. 1 и съответстваща на едно или повече оперативни подразделения на предприятието. Информационната система на предприятието трябва да е в състояние да показва или изчислява за всяка ОЕ най-малко стойността на продукцията, средните разходи, разходите за работна сила, оперативните запаси, заетостта и формираното чисто капиталовложение.

## Обяснителни бележки

1. ОЕ е създадена като единица за наблюдение, за да се увеличи еднородността на резултатите от статистическото изследване по дейности и от тук международната сравнимост на тези резултати, тъй като на нивото на предприятието могат да бъдат наблюдавани различни видове хоризонтално и вертикално съчетаване и на двете нива – национално и международно ниво. Единица, която осъществява само спомагателни дейности за предприятието, към което принадлежи, не може да се счита за отделна ОЕ. Фактически ОЕ съответства на работното определение, посочено в параграф 96 на въведението на Международния стандарт за промишлена класификация ИСИК Изм. 3.
2. ОЕ попадащи в специална рубрика на класификационната система на НДЕО Изм. 1, могат да произвеждат продукти извън еднородната група, за сметка на второстепенните дейности, свързани с тях, които не могат да бъдат идентифицирани отделно от наличните счетоводни документи. Обратно, ЕО класифицирани в специална рубрика на класификационната система на базата на основна дейност, не произвеждат цялостната продукция на еднородните групи от специфични продукти, защото същите продукти могат да бъдат произведени от второстепенните дейности на ОЕ, попадащи в някоя друга класификационна рубрика.
3. Вътрешните отчети на предприятията (например за приход или разход) често са разработени съгласно критерии, които са близки: понятие за дейността. Те позволяват предоставянето на данни на ниво ОЕ, така че тези ОЕ могат да бъдат наблюдавани.
4. Всички разходи за спомагателни дейности на едно предприятие трябва да бъдат отнесени към основните и второстепенните дейности и по този начин към наблюдаваните ОЕ в рамките на предприятието.

## Д. Единица за еднородна продукция (ЕЕП)

Единицата за еднородна продукция се характеризира от отделна дейност, която е определена от нейните еднородни вложени продукти, производствен процес и готова продукция. Продуктите, които съставляват вложените материали и готовата продукция са сами по себе си разграничени от техните физически характеристики и степента, до която са били обработвани, а така също от използваната производствена техника, чрез позоваване на класификацията на продукти. Единицата за еднородна продукция може да съответства на институционални единица или на част от същата; от друга страна, тя не може никога да принадлежи на две различни институционални единици.

## Обяснителни бележки

1. За ясен анализ на производствения процес, ЕСО прие единици за еднородна продукция, които позволяват да бъдат проучени техническите/икономическите взаимоотношения. Тези аналитични единици се използват по-специално за отчетите за приходите и разходите и на

практика са пресъздадени на основата на данни, събрани за наблюдаваните единици, тъй като по принцип те не могат да бъдат пряко наблюдавани.

2. Повечето от наблюдаваните единици са ангажирани в комбинация от дейности по едно и също време. Те могат да бъдат ангажирани в основна дейност, в някои второстепенни дейности, т.е. дейности, принадлежащи на други клонове, и някои спомагателни дейности като администрация, покупки, продажби за търговията, складово стопанство, ремонти и т.н. Ако наблюдаваната единица осъществява основна дейност, а така също една или повече второстепенни дейности, тя трябва да бъде подразделена в съответния номер на единиците за еднородна продукция, а второстепенните дейности трябва да бъдат прекатегоризирани в различни рубрики на основната дейност. От друга страна, спомагателните дейности на наблюдаваната единица не са отделени от основните или второстепенни дейности, които обслужват.
3. Единицата за еднородна продукция е определена независимо от мястото на осъществяване на дейността. В ИСИК Изм. 3, единицата за еднородна продукция е определена по такъв начин, за да съответства на местната ЕЕП. Параграф 112 на въведението на ИСИК Изм. 3 е уредена от параграф 104.

#### Е. Местна единица

Местната единица е предприятие или част от него (цех, фабрика, склад за стоки, кантора, мина или склад), разположени в географски определено място. На това място или от него се осъществява икономическа дейност, за която – запазено за някои изключения – работят едно или повече лица (дори и на непълно работно време) за едно и също предприятие.

#### Обяснителни бележки

1. Ако едно лице работи на повече от едно място (поддръжка или контрол) или в къщи, местната единица е приета, за да определи, от кого произтичат указанията или откъде се организира работата. Трябва да бъде възможно да се определи работната заетост на всяка местна единица. Все пак, всички юридически лица, които служат за законова база на едно предприятие или част от него, трябва да имат местна единица, която е седалището, дори и ако никой не работи там. Освен това местната единица може да обхваща само спомагателни дейности.
2. Географски определено място трябва да бъде тълкувано на точна основа: две единици, принадлежащи на едно и също предприятие с различно местоположение (дори в рамките на най-малката административна единица на държавата-членка), трябва да се считат за две местни единици. Все пак, самостоятелна местна единица може да бъде разположена върху съседни административни области, в този случай според установената практика, определящият фактор е пощенският код.
3. Границите или единицата са определени от границите на мястото, което означава например, че преминаваща публична магистрала не прекъсва

целостта на границите. Определението е подобно на това в параграф 101 на въведението на ИСИК Изм. 3, в който е засегнато местоположението в точния смисъл на термина, но се отличава от определението в параграф 102, в който точният смисъл не може да се променя съгласно разглежданата статистика. В допълнение, критерият за лицата, работещи в единицата се прилага нормално.

4. ЕСО-РЕГ (местното прилагане на ЕСО) използва същото определение за местна единица за целите на местната счетоводна отчетност.

#### Ж. Местна отраслова единица (местна ОЕ)

Местната отраслова единица (местната ОЕ) е част от ОЕ, която съответства на местната единица.

#### Обяснителни бележки

1. Всяка ОЕ трябва да има поне една местна ОЕ. Все пак, ОЕ може да бъде образувана от обединение от подразделения на една или повече местни единици. От друга страна, местната единица може при определени обстоятелства да обхваща единствено група от спомагателни дейности. В този случай е възможна допълнителна класификация на местната единица. Освен това, всяко предприятие трябва да има най-малко една местна ОЕ.
2. Местната ОЕ съответства на работното определение на учреждение, както е установено в параграф 106 на въведението на ИСИК Изм. 3.
3. Местна единица за еднородна продукция (местна ЕЕП)

Местната единица за еднородна продукция (местна ЕЕП) е част от единица за еднородна продукция, която съответства на местната единица.

## РАЗДЕЛ IV

### Допълнителни обяснителни бележки

#### А. Правителствени органи и органи с нестопанска цел

1. В случай на органи на държавно управление, подходящата статистически отчетна единица за събиране и изготвяне на статистика е твърде променлива (например органи на държавно управление, социално-осигурителна администрация или местно управление на района, областта, департамента, окръга, общината, столичният град и т.н.). Тези различни органи общо планират, контролират и управляват финансите на техните подчинени единици (които могат да бъдат министерства, генерални дирекции, директорати, бюра, агенции, кантори и т.н.). Относно вида на дейност, все пак, някои от тези органи, по-специално местните власти е възможно да бъдат много по-разнородни в сравнение с корпоративните предприятия.

2. Дейностите на тези организации често се отнасят към Раздел Л на НДЕО Изм. 1 „Публична администрация и защита: задължително социално осигуряване”, въпреки че други органи осъществяват дейности, които основно се отнасят към други раздели, включително „Образование” (Раздел М), „Здравеопазване и социални грижи” (Раздел Н) и „Други обществени дейности, социални и дейности за граждански услуги” (Раздел О).
3. Когато редица данни относно организации от частния сектор са съчетани с данни относно институциите на държавно управление и частни институции с нестопанска цел, класифицирани по вид на икономическа дейност, тяхното определяне и класифициране трябва да се осъществи чрез използване на статистически отчетни единици, съответстващи на организации, които са най-близки до статистически отчетните единици определени в частния сектор. Това е така, защото всички критерии използвани в частния сектор са – по аналогия – приложени за основни държавни организации. Същото се прилага за частните институции с нестопанска цел.

#### Б. Спомагателни дейности

1. Дадена дейност трябва да бъде счетена за спомагателна, ако тя отговаря на всички следващи условия:
  - а) тя обслужва само единицата, към която се отнася: с други думи, произведените стоки и извършените услуги не трябва да бъдат продавани на пазара;
  - б) сравнима дейност в подобен мащаб се осъществява в подобна производствена единица;
  - в) тя извършва услуги или, в изключителни случаи, произвежда нетрайни стоки, които не формират част от крайния продукт на единицата (например: малки уреди или материали за скеля);
  - г) тя допринася за текущите разходи на самата единица: т.е. тя не създава чисти капиталовложения.
2. Разликата между спомагателна, основна и второстепенна дейност може да бъдат илюстрирана чрез няколко примера, както следва:
  - производството на дребни уреди за използване от единицата е спомагателна дейност (в съответствие с всички критерии),
  - транспорт за собствена сметка обикновено е спомагателна дейност (в съответствие с всички критерии),
  - продажбите на собствени продукти са спомагателна дейност, защото като правило не е възможно да се произвежда без продажби. Все пак, ако е възможно да се определи пункт за продажбите на дребно в рамките на производственото предприятие (директни продажби на краен потребител), който може да бъде местната единица например, този пункт за продажби –

изключително и за целите на съответния анализ – може да бъде считан като отраслова единица. Тази наблюдавана единица тогава формира предмета на двойно класифициране т.е. от гледна точка на (основна или второстепенна) дейност, която тя осъществява в рамките на предприятието и от гледна точка на нейната собствена дейност (продажба на дребно).

3. Така, основното правило е, че тъй като производствените процеси обикновено не са жизнеспособни без помощта на спомагателните дейности, тези спомагателни дейности не трябва да се изолират, за да образуват отделни обособени единици, дори ако те са осъществявани от обособено юридическо лице или на отделно място и дори ако се водят отделни отчети. Освен това, спомагателната дейност не се взема под внимание, когато се класифицира дейността на единицата, чрез която се осъществяват спомагателните дейности. Най-добър пример за икономическа единица, осъществяваща спомагателни дейности, е централният административен отдел на седалището.

4. Във връзка с определението в точка 1, следните дейности не трябва да се считат за спомагателни дейности:

а) производството на стоки или осъществена дейност, която образува част от формирания основен капитал, по-специално строителна дейност за собствена сметка. Това е в съответствие с метода използван в НДЕО Изм. 1, където конкретни единици, осъществяващи строителна дейност за собствена сметка са класифицирани към строителната индустрия, ако има налични данни;

б) продукция, значителна част от която се продава по търговски начин, дори ако в голямата си част се използва като потребление във връзка с основната или второстепенна дейности;

в) производство на стоки, които в последствие стават съставна част на готовия продукт в резултат на основната им или второстепенна дейност – например производство на кашюни, контейнери и т.н. от цех на предприятие, за използване при пакетиране на техните продукти;

г) производство на енергия (обединена енергийна централа или обединен коксов завод), дори когато тя се консумира изцяло при основната или второстепенна дейност на ръководния орган;

д) покупката на стоки за препродаване в непроменен вид;

е) научна и развойна дейност. Тези дейности не са много широко разпространени и не извършват услуги, които се използват в текущото производство.

Във всички тези случаи, ако отделни данни са налични за тези дейности, те трябва да се отнесат като отделни дейности и впоследствие да бъдат признати като ОЕ.



5. Ако спомагателни дейности се осъществяват в полза на единствена единица, тези дейности и ресурсите, които те използват ще съставляват неделима част от дейностите и ресурсите на тази единица. Все пак, ако дейностите на статистическата отчетна единица и съответстващите спомагателни дейности не се осъществяват в същата географска област (определена от гледна точка на разграничените области за целите на статистическото изследване) може да бъде желателно да се събере допълнителна информация относно тези единици за категориите на данните, които трябва да бъдат класифицирани от гледна точка на географска област, дори ако тези единици осъществяват само спомагателна дейност.

6. Ако спомагателни дейности се осъществяват в полза на две или повече отраслови единици, разходите за тези допълнителни дейности трябва да бъдат отнесени към всички отраслови единици, които те подпомагат. Ако има данни за съотношението на разходите, които могат да бъдат определени за всяка от тези отделни дейности, разходите трябва да се разпределят съобразно с това съотношение. Все пак, в случай че няма никаква налична информация от този вид, разходът за спомагателна дейност трябва да бъде разпределен по основна и второстепенна дейност, пропорционално на стойността на вложените продукти, без междинните разходи, с изключение на разходите за самите спомагателни дейности. Ако този метод се окаже доста труден на практика, разходите за спомагателна дейност може просто да бъдат разбити пропорционално на стойността на вложения продукт.

7. Ако спомагателните дейности са организирани по такъв начин, че да обслужват две или повече предприятия на предприятието-обединение, те могат да представляват група от спомагателни дейности с отделно местонахождение. В този случай, по същия начин е желателно да се обхванат някои дейности напълно, дори ако те биват осъществявани независимо или от единици, които са ангажирани изключително в спомагателни дейности (като компютърни услуги), това може да бъде полезно за даване възможност за допълнителна класификация. За тази цел тези спомагателни предприятия могат тогава да бъдат класифицирани съгласно техните собствени дейности, както и да бъдат класифицирани според дейността на единицата, към която принадлежат.

8. Възможно е една дейност да започне като спомагателна, но в следствие да започне да предоставя услуги на други предприятия. Дейност от този вид може да се развие до положение, където тя престава да бъде спомагателна дейност и трябва следователно да бъде отнесена като една от основните или второстепенни дейности на единицата. Единственият начин да се реши дали дадена дейност трябва да бъде отнесена като спомагателна или като основна или второстепенна дейност е да се определи ролята, която тя играе в предприятието като цяло.

В. Синоптична таблица по дейност и местонахождение

|                          |                                                                          |                                             |
|--------------------------|--------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|
| Една или повече дейности | Едно или повече местоположения<br>Предприятие<br>Институционална единица | Единствено местоположение<br>Местна единица |
| Единствена дейност       | ОЕ<br>ЕЕП                                                                | Местна ОЕ<br>Местна ЕЕП                     |